

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

34. సబా సూరా పరిచయం

సూరహ్ సబా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 54 వాక్యాలు ఉన్నాయి. 6 రుకూలు ఉన్నాయి. అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స) సందేశ ప్రచారంపై, పరలోక జీవితంపై, ప్రవక్త (స) దైవదౌత్యంపై అనేక రకాలుగా అభాండాలు, అపనిందలు వేసేవారు. వారి అభ్యంతరాలన్నిటికీ ఇందులో సమాధానాలు ఇవ్వబడ్డాయి. అనేక అభ్యంతరాలకు సాక్ష్యాధారాలతో సహా సమాధానాలు ఇవ్వడం జరిగింది. కొన్నిచోట్ల వారిని హెచ్చరించటం కూడా జరిగింది. ఈ పరంపరలో భాగంగానే దావూద్ (అ), సులైమాన్ (అ), సబాల వృత్తాంతాన్ని పేర్కొనటం జరిగింది. ఇవి మీకు తెలిసిన చరిత్ర సాక్ష్యాలే అని గుర్తు చేయటం జరిగింది.

దావూద్, సులైమాన్లకు అల్లాహ్ గొప్ప గొప్ప శక్తులను ప్రసాదించాడు. ఇంకా గొప్ప గొప్ప వైభవాల్ని ప్రసాదించాడు. ఇటువంటివి అంతకుముందు ఎవరికీ లభించలేదు. ఇవన్నీ పొంది కూడా వారు అహంకారాన్ని, అహంభావాన్ని అనుసరించలేదు. అల్లాహ్ పట్ల కతజ్జులుగా మెలిగేవారు.

34. సబా

ఆయత్లు : 54

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

(1) కేవలం అల్లాహ్‌యే స్తోత్రానికి అర్హుడు. ఆయన ఆకాశాలలోనూ, భూమిలోనూ ఉన్న ప్రతి వస్తువుకూ స్వామి. పరలోకంలో కూడా ఆయనే స్తోత్రానికి అర్హుడు. ఆయన వివేచన కలవాడు, అన్నీ తెలిసినవాడు. (2) భూమిలోకి ప్రవేశించేదీ, దాని నుండి వెలికి వచ్చేదీ, ఆకాశం నుండి దిగేదీ, దానిలోకి ఎక్కేదీ, అంతా ఆయనకు తెలుసు. ఆయన కరుణించేవాడు, క్షమించేవాడూను. (3) ఏదీ, ప్రళయదినం, ఇంకా మా మీదకు రావటం లేదే? అని అవిశ్వాసులు అంటారు. వారితో ఇలా అను, “అగోచర జ్ఞాని అయిన నా ప్రభువు సాక్షిగా! అది మీ పైకి తప్పకుండా వస్తుంది. రవ్వంత వస్తువైనా సరే ఆయనకు ఆకాశాలలో రహస్యంగా లేదు, భూమిపైనా గోప్యంగా లేదు. రవ్వకంటే పెద్దదైనా సరే దానికంటే చిన్నదైనా సరే అంతా ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో రాయబడి ఉన్నది.”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
 الْاَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْاٰخِرَةِ ۝ وَهُوَ الْحَكِيْمُ
 الْحَكِيْمُ ﴿1﴾
 يَعْلَمُ مَا يَلْجِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
 يَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۝
 وَهُوَ الرَّحِيْمُ الْغَفُوْرُ ﴿2﴾
 وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَا تَأْتِيْنَا السَّاعَةُ ۝ قُلْ بَلٰى
 وَرَبِّيْ لَتَأْتِيَنَّكُمْ ۝ عَلِمِ الْغَيْبِ ۝ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ
 مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ وَلَا
 اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ ۝ وَلَا اَكْبَرَ ۝ اِلَّا فِي كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ۝ ﴿3﴾

(4) విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసిన వారికి అల్లాహ్ మంచి ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి ఈ ప్రకరణం వస్తుంది, వారికి క్షమాభిక్ష లభిస్తుంది. గౌరవప్రదమైన ఉపాధి సిద్ధిస్తుంది. (5) మా వాక్యాలను అగౌరవపరచటానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేసిన వారికి తీవ్రమైన, వ్యధాభరితమైన శిక్ష పడుతుంది. (6) ప్రవక్తా! నీ ప్రభువు తరపు నుండి ఏదైతే నీపై అవతరించిందో, అది పూర్తిగా సత్యమనీ, శక్తిమంతుడూ, స్తవనీయుడూ అయిన దేవుని మార్గం చూపుతుందనీ జ్ఞానులు బాగా గ్రహిస్తారు. (7) అవిశ్వాసులు ప్రజలతో ఇలా అంటారు “మీ శరీరంలోని అణువణువు చెల్లాచెదురై పోయినప్పుడు మీరు మరల సృష్టించబడతారని తెలియజేసే వ్యక్తిని మీకు చూపించమంటారా? ఈ వ్యక్తి అల్లాహ్ పేరుపై అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నాడో లేక ఇతనికి పిచ్చి ఏమైనా పట్టిందో తెలియటం లేదు.” (8) కాదు. వాస్తవానికి పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారే శిక్షకు గురిఅయ్యేవారు, వారే ఘోరంగా మార్గం తప్పినవారు. (9) వారిని ముందు నుంచీ, వెనుక నుంచీ చుట్టముట్టి ఉన్న భూమ్యాకాశాలను వారు ఎన్నడూ చూడలేదా? మేము కోరితే వారిని భూమిలోకి కూరుకుపోయేలా చేయగలము లేదా ఆకాశఖండాలను కొన్నింటిని వారిమీద పడవేయగలము. నిస్సందేహంగా దేవుని వైపునకు మరలే ప్రతి దాసుని కొరకు ఇందులో ఒక సూచన ఉన్నది. (10) మేము దాహూద్ కు మా తరపు నుండి గొప్ప అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించాము. (మేము ఇలా ఆజ్ఞాపించాము). పర్వతాల్లారా! ఇతనితో కలసి కీర్తన చేయండి. ఇలాంటి ఆజ్ఞనే మేము పక్షులకు కూడా ఇచ్చాము. మేము ఇనుమును అతని కొరకు సుతిమెత్తనిదిగా చేశాము. (11) ఇలా ఆదేశిస్తూ, కవచాలు తయారుచెయ్యి, వాటి వలయాలను సరిగ్గా లెక్క ప్రకారం పేర్చు (దాహూద్ ప్రజలారా!) మంచి పనులు చెయ్యండి. మీరు చేస్తున్నదల్లా నేను చూస్తున్నాను.

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿4﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿5﴾

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِينَ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ ۖ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿6﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ تُدَلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنْبئُكُمْ إِذَا مُرِّقْتُمْ كُلَّ مُمْرِقٍ ۖ إِنَّكُمْ لَعَبِيءٌ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿7﴾

أَفَتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ ۚ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿8﴾

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۖ إِنَّ نَشَأَ نُخَسِفُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطُ عَلَيْهِمْ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿9﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِمَّا فُضِّلَ ۖ أَجِبَالَ أُوِّي مَعَهُ وَالطَّيْرِ ۖ وَالنَّالَةَ الْحَدِيدَ ﴿10﴾

أَنْ أَعْمَلُوا صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿11﴾

(12) మేము సులైమాన్ కు గాలిని వశపరిచాము. అది ఉదయం పూట ఒక నెల రోజుల ప్రయాణాన్ని పూర్తి చేయగలిగేది. సాయంకాలం పూట కూడా ఒక నెల రోజుల ప్రయాణాన్ని చేయగలిగేది. మేము ఆయన కొరకు కరిగిన రాగి ఊటను ప్రవహింప జేశాము. తమ ప్రభువు ఆదేశానుసారం అతని సన్నిధిలో సేవలు చేసే జిన్నాతులను మేము అతని అదుపులో ఉంచాము. వారిలో మా ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించిన వాడికి మేము జ్వలించే అగ్నిని రుచి చూపేవారము. (13) వారు అతనికి అతను కోరినవన్నీ చేసేవారు, ఎత్తయిన కట్టడాలు, చిత్రాలు, కోనేరుల వంటి పెద్ద పల్లాలు, తమ స్థానం నుండి కదలని భారీ దేగిశాలు. దావూద్ కుటుంబీకులారా! కృతజ్ఞతతో పనిచేయండి. నా దాసులలో కృతజ్ఞతలు తెలిపేవారు అతి తక్కువే. (14) ఆ తరువాత సులైమాన్ పై మేము మరణ నిర్ణయాన్ని అమలు జరిపినప్పుడు, జిన్నాతులకు అతని మరణం గురించి తెలియజేసిన వస్తువు అతని చేతి కర్రను తింటూ ఉన్న చీడపురుగు తప్ప మరొకటేదీ కాదు, ఈ విధంగా సులైమాన్ పడిపోగా, తమకు అగోచర విషయాలు తెలిసి ఉంటే అవమానకరమైన ఈ బాధకు గురి అయి ఉండే వారము కాము అని జిన్నాతులకు స్పష్టంగా తెలిసిపోయింది.

وَلَسَلَيْنَا الرِّيحَ غُدُوَهَا شَهْرًا وَرَوَاحَهَا شَهْرًا ۗ
وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۗ وَمِنَ الْجِبِّ مَنْ يَعْمَلُ
بَيْنَ يَدَيْهِ بِأَذْنِ رَبِّهِ ۗ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ
أَمْرِنَا نُنْذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِبَ وَتَمَاثِيلَ
وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رُئِيسَاتٍ ۗ اِعْمَلُوا آلَ
دَاوُدَ شُكْرًا ۗ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٣﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ
إِلَّا دَابَّةٌ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتِهِ ۗ فَلَمَّا خَرَّ
تَبَيَّنَتْ الْجِنُّ أَن لَّو كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا
لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ۗ ﴿١٤﴾

1 - 14 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ యే ఈ విశ్వానికి సృష్టికర్త అని, పాలకుడని పేర్కొనటం జరిగింది. ఆయనకు విశ్వంలోని ప్రతి అణువు గురించి కూడా తెలుసు. ఎవరు మంచివారు, మరెవరు చెడ్డవారు అనేది అల్లాహ్ కే తెలుసు. అందువల్ల పరలోకంలో మంచివారికి స్వర్గం లభిస్తుంది. చెడ్డవారికి నరకం దక్కతుంది. తీర్పుదినం రాదని ప్రగల్భాలు పలుకుతున్న వారు అసత్యం పలుకుతున్నారు. మరికొందరు ఇతరుల సిఫారసు ద్వారా తప్పించుకుంటామని భావిస్తున్నారు. వీరిది దురాలోచనే. ఒక వ్యక్తి చెడ్డవాడని, అవిశ్వాసి అని, విగ్రహారాధకుడని అల్లాహ్ కు తెలుసు. మరెలా శిక్ష నుండి తప్పించుకోగలడు.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

1 : స్తోత్రం, గౌరవం, అల్లాహ్ కొరకే. అల్లాహ్ యే గౌరవోన్నతుడు. ఇహపరాల్లో పొగడ్డలు, ప్రశంసలు

ఆయనకే చెందుతాయి. భూమ్యాకాశాల్లో ఆయన్నే స్మరించటం జరుగుతూ ఉంటుంది. ప్రాణులకు ఆయనే అనుగ్రహాలు, కానుకలు, ఉపకారాలు ప్రసాదించాడు. ఇదంతా ఆయన అనుగ్రహం వల్లే జరుగుతుంది. ఆయనే విశ్వానికంతటికీ స్వామి. యజమాని, అందరి పాలకుడు ఆయనే. సూరె ఖసన్ : 70లో కూడా ఈ విషయాన్నే గుర్తు చేయటం జరిగింది. విశ్వంలోని సర్వాధికారాలన్నీ ఆయనకే చెందుతాయి. అల్లాహ్‌యే అగోచర జ్ఞానం కలవాడు. మానవుడు చేసే పనులన్నీ అల్లాహ్‌కు తెలుసు. అల్లాహ్ తన దాసుల పట్ల ఎంతో దయగలవాడు. అందువల్లే విశ్వాసులు పాపకార్యాల చేసిన తరువాత కూడా పశ్చాత్తాపం చెందితే వారిని వెంటనే క్షమిస్తాడు. అయితే విశ్వాసులు ఆయన్నే నమ్ముకుంటారు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నె కసీర్)

అవిశ్వాసులకు మరణానంతరం ప్రజలు ఎలా సజీవపరచబడుదురు అనే విషయంపై నమ్మకం కలిగేది కాదు. అల్లాహ్‌కు భూమిలో ఉన్న ప్రతి వస్తువు గురించి తెలుసు. ఏ పదార్థం ఎక్కడున్నా అల్లాహ్ ఆదేశానుసారించే పనిచేస్తుంది. అదేవిధంగా క్రిందికి వెళ్ళే ఆత్మలు, పైకి వచ్చే ఆత్మలు అన్ని అల్లాహ్ జ్ఞానపరిధిలో ఉన్నాయి. మరి సందేహం ఎక్కడుంది? (తైసీరుల్ ఖుర్ఆన్)

పరలోక తిరస్కారం ఖుర్ఆన్‌లా మూడు చోట్ల ప్రమాణం చేసి ప్రళయం తప్పకుండా రానున్నదని స్పష్టపర్చబడింది. (యూనుస్ : 53). (అల్ ఆరాఫ్ : 64), అదేవిధంగా మరోచోట కూడా పేర్కొనటం జరిగింది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నె కసీర్)

దావూద్ (అ)కు ప్రత్యేక అనుగ్రహాలు దైవదౌత్యం, జబూర్ ప్రసాదించబడ్డాయని పేర్కొనబడింది. దావూద్ (అ) అల్లాహ్‌ను స్మరించేటప్పుడు కొండలు, పక్షులు కూడా ఆయనతో పాటు అల్లాహ్‌ను కీర్తించేవి. మరో విశేషం ఏమిటంటే అల్లాహ్ ఇసుమును దావూద్ చేతిలో క్రొవ్వుగా మార్చివేశాడు. ఆయన దానితో రకరకాల ఆయుధాలు, యుద్ధసామగ్రి తయారుచేసేవారు. ఇంకా ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్‌ను ప్రార్థించేవారు. అల్లాహ్ అందరినీ కనిపెట్టి ఉన్నాడు. తీర్పుదినం నాడు విచారణ జరిపి తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. అల్లాహ్ సులైమాన్ కొరకు గాలిని నియమించాడు. ఆయన గాలిలో ప్రయాణం చేసేవారు. ఒక దినంలో రెండు నెలల ప్రయాణం చేసేవారు. అతని కొరకు ఇత్తడి ఊట ప్రభవింపజేయటం జరిగింది. దానితో అతడు రకరకాల వస్తుసామగ్రి తయారు చేసేవారు. జిన్నులు అతనికి విధేయులై ఉండేవారు. అతని సూచనల మేరకు కార్యాలు నెరవేర్చేవారు. అంతేకాక సులైమాన్‌కు అవిధేయత చూపిన వారికి తీర్పుదినం నాడు కఠిన శిక్షకు గురిచేస్తామని హెచ్చరించటం జరిగింది.

ఆ తరువాత మేము సులైమాన్‌కు, కృతజ్ఞత చూపమని ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ఆరాధనలో నిమగ్నమయి ఉండమని నమాజ్ స్థాపించమని, జకాత్ చెల్లించమని, దైవాదేశాలను, నిషిద్ధాలను దృష్టిలో ఉంచమని ఆదేశించామని అల్లాహ్ పేర్కొన్నాడు.

వ్యాఖ్యాతలు ఇలా పేర్కొన్నారు : అల్లాహ్ అనుగ్రహాలకు, ఉపకారాలకు కృతజ్ఞతగా సత్కార్యాలు చేయాలని ఆదేశించటం జరిగింది. అల్లాహ్‌కు కృతజ్ఞులై ఉండాలి. కృతజ్ఞతలు ఆచరణల ద్వారా తెలుపుకోవాలి. కేవలం నోటితో పలికితే చాలదు. అయితే చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే కృతజ్ఞులై ఉంటారు.

ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ఉల్లేఖనం : సులైమాన్ (అ)కు అతని మరణ సమయం ఆసన్నమయినదని తెలియపర్చబడింది. అప్పుడు సులైమాన్ (అ), “ఓ నా ప్రభూ! నా మరణ వార్త జిన్నులకు తెలియనివ్వకు. అప్పుడు ప్రజలు జిన్నులకు అగోచర జ్ఞానం లేదని తెలుసుకుంటారు” అని ప్రార్థించారు. ఆ తరువాత సులైమాన్ (అ) తన చేతి కర్ర సహాయంతో నమాజ్ చదవసాగారు. ఆ స్థితిలోనే ఆయనకు మరణం సంభవించింది. జిన్నులు తమ పని తాము చేస్తూ ఉన్నారు. చాలా కాలం వరకు జిన్నులకు సులైమాన్ మరణవార్త తెల్పిరాలేదు. అల్లాహ్ ఆదేశంపై ఒక చీడపురుగు ఆయన చేతికర్రను క్రింది నుండి తినేసింది. ఆ వెంటనే సులైమాన్ (అ) మృతదేహం క్రిందపడిపోయింది.

(15) సబా కొరకు స్వయంగా వారి స్వస్థలంలోనే ఒక సూచన ఉండేది. కుడిప్రక్కా, ఎడమప్రక్కా రెండు వైపులా రెండు తోటలు; మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన దానిని తినండి. ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఉండండి. దేశమేమో మంచిది, పవిత్రమైనది. ప్రభువేమో మన్నించేవాడు. (16) అయినప్పటికీ వారు విముఖత చూపారు. చివరకు మేము వారిపైకి కట్టలు తెంచే వరదను పంపాము. వారి పూర్వపు రెండు తోటల స్థానంలో మరో రెండు తోటలను వారికి ఇచ్చాము. వాటిలో చేదుపండ్లు, రూపుక వృక్షాలు ఉండేవి, కొన్ని రేగిచెట్లు కూడా ఉండేవి. (17) ఇది వారి అవిశ్వాసానికి మేము వారికిచ్చిన ప్రతిఫలం. కృతఘ్నుడైన మానవుడికి తప్ప ఇటువంటి ప్రతిఫలాన్ని మేము మరెవ్వరికీ ప్రసాదించము.

(18) మేము వారికీ, మేము శుభాలు ప్రసాదించిన పట్టణాలకూ మధ్య స్పష్టంగా కనిపించే జనపదాలు స్థాపించాము. వాటిలో ప్రయాణ దూరాలను ఒక అంచనా ప్రకారం ఏర్పాటు చేశాము. “ఈ మార్గాలలో రేయింబవళ్ళు సురక్షితంగా ప్రయాణం చేయండి.” (19) కాని వారు, “మా ప్రభూ! మా ప్రయాణ దూరాలను పొడిగించు” అని అన్నారు. వారు తమకు తామే అన్యాయం చేసుకున్నారు. చివరకు మేము వారిని ఒక గాధగా మిగిల్చాము. చెల్లాచెదురు చేసి వేశాము. నిశ్చయంగా ఇందులో సహనశీలుడూ, కృతజ్ఞుడూ అయిన ప్రతి వ్యక్తికీ సూచనలు ఉన్నాయి.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ آيَةٌ ۖ جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ ۚ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ ۚ وَرَبُّ غَفُورٌ ﴿15﴾

فَاعْرَضُوا فَآرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّاتَيْنِ ذَوَاتِ الْأُكْلِ خَمِطٍ وَأَثَلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿16﴾

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۗ وَهَلْ نُجْزِي إِلَّا الْكَافِرَ ﴿17﴾

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَرَى الْيَتَىٰ بَرَكْنَا فِيهَا قُرَىٰ ظَاهِرَةً ۚ وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ۖ سِيْرُوا فِيهَا لِيَالِي ۚ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿18﴾

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعُدَّ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَرَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿19﴾

అప్పుడు సులైమాన్ (అ) మరణించారని జిన్నులకు తెలిసింది. అప్పుడు “ఒకవేళ మాకు అగోచర జ్ఞానమే గనుక ఉంటే మాకు ఈ అవస్థ పట్టేది కాదు” అని పరస్పరం తెలుపుకున్నారు. ఇదంతా ఎందుకు జరిగిందంటే సులైమాన్ (అ) కాలంలో జిన్నులకు అగోచర జ్ఞానం ఉందని ప్రజలు భావించేవారు. ఈ వాక్యాల ద్వారా దీన్ని ఖండించటం జరిగింది.

పై వాక్యంలో అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞులైన దాసులను గూర్చి ప్రతిఫలంగా వారిపై కురిపించిన అనుగ్రహాలను గూర్చి ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఇప్పుడు అల్లాహ్ తన ప్రత్యేక అనుగ్రహాలను కురిపించిన జాతిని గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. కాని వారు అవిశ్వాసానికి, కృతఘ్నుతకు పాల్పడ్డారు. ఫలితంగా వారి నుండి అనుగ్రహాలన్నిటినీ వెనక్కి తీసుకోవటం జరిగింది. వారిని అపమానకరమైన స్థితికి చేర్చటం జరిగింది. (త్రైసిరుద్రహృన్)

(20) వారి విషయంలో షైతాన్ తన అనుమానం నిజమైనదని తెలుసుకున్నాడు. వారు అతడినే అనుసరించారు. విశ్వాసులైన ఒక చిన్న వర్గం వారు తప్ప. (21) షైతానుకు వారిపై ఎలాంటి అధికారమూ లభించి ఉండలేదు. కాని ఇదంతా ఎందుకు జరిగిందంటే, పరలోకాన్ని విశ్వసించిన వాడెవడో దానిని గురించి సంశయపడిన వాడెవడో మేము చూడగోరాము. నీ ప్రభువు ప్రతి విషయాన్నీ కనిపెట్టి ఉన్నాడు. (22) (ప్రవక్తా! ఈ ముష్రీకులతో) ఇలా అను, “అల్లాహ్ ను కాదని మీరు ఆరాధ్యులుగా భావించిన వారిని పిలిచి చూడండి. వారు ఆకాశాలలోగాని, భూమిలోగాని, రవ్వంత వస్తువుకు కూడా యజమానులు కారు. ఇంకా వారు భూమ్యాకాశాల అధిపత్యంలో భాగస్వాములూ కారు. వారిలో ఎవ్వడూ అల్లాహ్ కు సహాయకుడూ కాడు. (23) అల్లాహ్ ఏ వ్యక్తి విషయంలో సిఫారసుకు అనుమతి ఇచ్చాడో, ఆ వ్యక్తికి తప్ప మరెవ్వరికీ ఏ సిఫారసు అల్లాహ్ సమక్షంలో లాభదాయకం కాదు, చివరకు ప్రజల హృదయాల నుండి భయం తొలగిపోయినప్పుడు, వారు (సిఫారసు చేసేవారిని) “మీ ప్రభువు ఏమని సమాధానం పలికాడు?” అని అడుగుతారు. వారు, “సరైన సమాధానమే పలికాడు, ఆయన మహిమాన్వితుడు, మహోన్నతుడూను” అని చెబుతారు. (24) (ప్రవక్తా!) వారిని ఇలా అడుగు, “ఆకాశాల నుండి, భూమి నుండి మీకు ఉపాధిని ఎవడు ఇస్తున్నాడు?” ఇలా అను, “అల్లాహ్ యే. ఇప్పుడు నిశ్చయంగా మేమో, మీరో ఎవరో ఒకరు మాత్రమే సన్మార్గంలో ఉన్నాము లేదా స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నాము.” (25) ఇంకా వారితో ఇలా అను, మేము చేసిన తప్పులను గురించి మిమ్మల్ని ఏమాత్రం ప్రశ్నించటం జరగదు. మీరు చేస్తూ ఉన్న దానిని గురించి మమ్మల్ని అడగటం జరగదు.” (26) ఇలా అను, “మన ప్రభువు మనల్ని సమావేశపరుస్తాడు. తరువాత మన మధ్య సరైన తీర్పు చేస్తాడు. ఆయన అన్నీ తెలిసిన న్యాయాధిపతి.”

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿20﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن
يُّؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مَن هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۗ وَرَبُّكَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿21﴾

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۗ لَا
يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شَرِكٍ ۗ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّنْ
ظَهِيرٍ ﴿22﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَن أَذِنَ لَهُ ۗ حَتَّىٰ
إِذَا فُرِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۗ
قَالُوا الْحَقُّ ۗ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿23﴾

قُلْ مَن يَزُوقُكَم مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ قُلْ
اللَّهُ ۗ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ ﴿24﴾

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نَسْأَلُ عَمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿25﴾

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ ۗ
وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿26﴾

(27) వారితో ఇలా అను, “ఆయనకు భాగస్వాములుగా మీరు చేర్చిన ఆ శక్తులేవో నాకూ కొంచెం చూపించండి.” ఎంతమాత్రం కాదు.

అల్లాహ్ మాత్రమే శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడూను.

(28) ఓ ప్రవక్తా! మేము నిన్ను సర్వమానవులకు శుభవార్తను ఇచ్చేవాడుగా, హెచ్చరిక చేసేవాడుగా నియమించి పంపాము. కాని చాలామంది

మానవులు దీనిని ఎరుగరు.

(29) వారు నీతో ఇలా అంటారు, “నీవు నిజాయితీపరుడవే అయితే, ఆ (ప్రళయ) వాగ్దానం ఎప్పుడు నెరవేరుతుంది?”

(30) ఇలా అను, “మీ కొరకు ఆ దినపు గడువు నిర్ణయమయ్యే ఉన్నది. దాని రాకను మీరు ఒక గంట ఆలస్యమూ చేయలేరు, ఒక గంట ముందూ చేయలేరు.”

(31) ఈ అవిశ్వాసులు ఇలా అంటున్నారు, “మేము ఈ ఖుర్ఆన్‌ను ఎన్నటికీ విశ్వసించము. దీనికి పూర్వం వచ్చిన ఏ గ్రంథాన్నీ అంగీకరించము.” ఈ దుర్మార్గులు తమ ప్రభువు సమక్షంలో నిలబడినప్పటి స్థితిని నీవు చూస్తే ఎంత బాగుండును! అప్పుడు వారు ఒకరిపై ఒకరు నిందారోపణలు చేసుకుంటూ ఉంటారు. ప్రపంచంలో అణగద్రొక్కబడిన వారు పెద్దలమనుకున్న వారితో, “మీరు లేకపోయినట్లయితే మేము విశ్వాసులమై ఉండేవారము” అని అంటారు.

(32) ఆ పెద్దలమనుకున్న వారు, అణగద్రొక్కబడిన వారికి ఇలా జవాబు ఇస్తారు, “మీ వద్దకు వచ్చిన సన్మార్గాన్ని అవలంబించకుండా మేము మిమ్మల్ని ఆపామా? లేదు. మీ అంతట మీరే అపరాధులు, అహంకారులు.

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَكْفَمْتُمْ بِهِ سُكْرَاءَ كَلًّا ۖ بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿27﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿28﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿29﴾

قُلْ لَّكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً ۖ وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿30﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ ۗ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا الْوَلَا أَنْتُمْ لَكُمْ أُمَّمٌ مِّنْهُمْ ﴿31﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعَفُوا آمَحْسَنَ صَدَدْنَكُمْ عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ ۖ بَلْ كُنْتُمْ مُّجْرِمِينَ ﴿32﴾

(33) ఆ బలహీనులు ఇలా అంటారు, “కాదు, ఇది మీరు అహోరాత్రులు పన్నిన కుట్ర. అల్లాహ్ ను తిరస్కరించండి అని, ఇతరులను భాగస్వాములు చెయ్యండి అనీ మీరు మాకు బోధించారు.” చివరకు వారు శిక్షను చూసినప్పుడు, తమ మనస్సులలో పశ్చాత్తాపపడతారు. మేము ఈ అవిశ్వాసుల మెడలకు ఇనుప పట్టాలు వేస్తాము. ప్రజలకు వారి కర్మలు ఎలాంటివో అలాంటి ప్రతిఫలమే దొరుకుతుంది. దానికి భిన్నమైన ప్రతిఫలాన్ని వారికి ఇవ్వటం సాధ్యమా?

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضِعُّوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ الْأَيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿33﴾

15 - 33 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

వెనుకటి వాక్యంలో దావూద్ (అ)కు, సులైమాన్ (అ)కు గొప్ప రాజ్యాన్ని, జ్ఞానాన్ని, వివేకాన్ని ప్రసాదించటం జరిగిందని పేర్కొనబడింది. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాలను పొంది ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. దీని కారణంగా వారిపై అల్లాహ్ శుభాలు కురుస్తూ ఉన్నాయి. ఈ వాక్యంలో సబా నగరం వారికి కూడా అనుగ్రహాలను ప్రసాదించటం జరిగిందని, పంటలు, పొలాలు, వనాలు, తోటలు సస్యశ్యామలమైన దేశం ప్రసాదించటం జరిగిందని, కాని వాటిని పొంది వారు అవిధేయతకు పాల్పడ్డారని, ఫలితంగా వారిని దైవశిక్షకు గురిచేయడం జరిగిందని విశదపరచటం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ రెండు ఉదాహరణలను మక్కా అవిశ్వాసుల ముందు ఉంచటం జరిగింది. వీరు ఏ మార్గాన్నయినా అనుసరించగలరు. విశ్వసించటం లేదా తిరస్కరించటం వారి చేతుల్లోనే ఉందని పేర్కొనటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం : సబా ఒక జాతి పేరు. ఈ జాతిని సబా అనే పేరుగల రాణి ఏలుతూ ఉండేది. వారు సులైమాన్ కాలంలో ఇస్లాం స్వీకరించారు. ఈనాడు దీన్ని యుమన్ అంటారు. ఇది సస్యశ్యామలమైన దేశం. ఈ దేశం వ్యాపార కేంద్రంగా ఉండేది. ఈ దేశంలో మానవ అభివృద్ధికి కావలసిన వనరులన్నీ ఉండేవి. నగరానికి రెండు వైపులా పర్వతాలు ఉండేవి. ఫలితంగా నీరు నదుల ద్వారా, కాలువల ద్వారా నగరంలోకి వచ్చేది. ఈ దేశంలో తోటలు వనాలు ఎప్పుడూ నిండుగా ఉండేవి. ఎటు చూసినా పచ్చనిచెట్లు కనబడేవి. (ఫత్ హుల్ ఖదీర్) (అహ్మదుల్ బయాన్)

అల్లాహ్ వారికి లెక్కలేనన్ని అనుగ్రహాలను ప్రసాదించాడు. మీ ప్రభువు ప్రసాదించిన ఆహారాన్ని తిని, ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తే సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండమని, పాపాలకు దూరంగా ఉండమని ఆదేశించాడు. కాని వారు కృతజ్ఞులుగా మెలిగిబదులు కృతఘ్నులకు పాల్పడ్డారు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తలకు అవిధేయత చూపారు. ఫలితంగా వారు నిర్మించిన ఆనకట్టలను అల్లాహ్ నాశనం చేశాడు. వర్షపు నీరు నగరంలోనికి ప్రవేశించింది. ఇళ్ళన్నీ మునిగిపోయాయి. నగర వ్యవస్థ అంతా అస్తవ్యస్తం అయిపోయింది. ప్రజలు అక్కడి నుండి పారిపోయారు. కష్టాలకు, నష్టాలకు గురయ్యారు.

17 : వారి కృతఘ్నులకు బదులుగా వారిని ఈ విధంగా శిక్షించటం జరిగిందని, అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు చూపని వారి నుండి అల్లాహ్ తన అనుగ్రహాలను వెనక్కి తీసుకుంటాడని, కష్టాలకు నష్టాలకు గురిచేస్తాడని హెచ్చరించటం జరిగింది.

(34) మేము హెచ్చరిక చేసేవానిని ఏదైనా పట్టణానికి పంపినప్పుడు, ఆ పట్టణంలోని సంపన్నులు, “నీవు తీసుకొనివచ్చిన సందేశాన్ని మేము విశ్వసించము” అని అనకుండా ఉండటం అనేది ఎన్నడూ జరగలేదు. (35) వారు ఎల్లప్పుడు ఇలానే అన్నారు, “మేము నీకంటే ఎక్కువ సంపదనూ, ఎక్కువ సంతానాన్నీ కలిగి ఉన్నాము. మేము ఎంతమాత్రం శిక్షింపబడేవారము కాము.”

(36) ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నా ప్రభువు తనకు ఇష్టమైన వారికి విస్తారంగా ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాడు, తనకు ఇష్టమైన వారికి ఆచితూచి ఇస్తాడు. కాని చాలామంది దీని యదార్థాన్ని గ్రహించరు.”

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كٰفِرُونَ ﴿34﴾

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَنَحْنُ بِمَعَادِبِنِ ﴿35﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿36﴾

మొదట అల్లాహ్ సబా రాణి జాతికి ప్రసాదించిన అనుగ్రహాలను గూర్చి ప్రస్తావించాడు. ఆ తరువాత వారి అవిశ్వాసం వల్ల వారిని ఆపదలకు, కష్టాలకు గురిచేయటాన్ని ప్రస్తావించాడు. ఇప్పుడు వారి పట్టణాలను గురించి ప్రస్తావిస్తున్నాడు. అల్లాహ్ వీరికి సౌకర్యాలన్ని కల్పించాడు. ప్రతి వస్తువు వీరికి అందుబాటులో ఉండేది. ఈ కాలంలో యమన్ మరియు సిరియాలలో 4,700 పట్టణాలు ఉండేవని ప్రతీతి. అల్లాహ్ కు వీరి ప్రవర్తన ఏమాత్రం నచ్చలేదు. వీరి పట్టణాలను శిథిలాలుగా మార్చివేశాడు. వారి వాస్తవాలను కథలుగా మార్చివేశాడు. ఈ సంఘటనల్లో, విశ్వాసుల కొరకు ఎన్నో గుణపాఠాలు, హితబోధలు ఉన్నాయని అల్లాహ్ ఆదేశించాడు. (తైసీరుప్రవృత్తి)

అంటే ఘోషించిన మానవుల్ని ఎటువంటి సాక్ష్యాధారాలు లేకుండానే ప్రేరేపిస్తాడు. ప్రజలను ఏమాత్రం బలవంతం చేయడు. వారిని నిస్సహాయతకు గురి చేయడు. అయితే ప్రజలను మోసం చేసి తీరని కోరికలను కల్పిస్తాడు. ఈ విధంగా మానవుల్ని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడు. ప్రజలు వాడి అసత్య వాగ్దానాలను నమ్మి వాడి మోసాలకు గురి అవుతారు.

ఇబ్నీ ఆదమ్ సంతానంలోని చాలామందిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తాడని వాగ్దానం చేసి ఉన్నాడు. నేను అన్ని వైపుల నుండి మానవులను ప్రేరేపిస్తానని, వారిని పాపాత్ములుగా మార్చివేస్తానని, వారిలో చాలామంది కృతఘ్నతకు పాల్పడతారని ఛాలెంజ్ చేశాడు. (అల్ ఆరాఫ్ : 61 - 71) (అహ్ సనుల్ బయూన్)

అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా ఎవరూ సిఫారసు చేయలేరు. తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండా ఎవరూ తమ పెదవిని కూడా కడపలేరు. దీని గురించి (అల్ బఖర : 55) (నఖ్శ్:26) లలో పేర్కొనటం జరిగింది. అల్లాహ్ అనుమతి ఇచ్చినవారే సిఫారసు చేయగలరు. ఎవరి కొరకు అనుమతి ఇస్తే వారికొరకే సిఫారసు చేయడం జరుగుతుంది. తీర్పుదినం నాడు మానవులు, జిన్నులు, దైవదూతలు భయంతో వణికిపోతూ ఉంటారు.

మహాప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “నేను సజ్దాలో పడిపోతాను. అల్లాహ్ కోరినంత వరకు సజ్దాలోనే ఉంటాను. ఆ తరువాత ఓ ముహమ్మద్! తల ఎత్తు. నీ విన్నపం స్వీకరించబడుతుంది. ఏమీ కావాలో అడుగు. ఇవ్వబడుతుంది. సిఫారసు చేయి. సిఫారసు స్వీకరించబడుతుంది అని పలకబడుతుంది. ఆ తరువాత దైవదూతల నుండి భయం క్రమంగా పోతూ ఉంటుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

(37) మిమ్మల్ని మాకు దగ్గర చేసేది, మీ సంపదకానీ, మీ సంతానంకానీ కాదు, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారు మాత్రమే మాకు దగ్గరవుతారు. ఇటువంటి వారికే తాము చేసిన దానికి రెట్టింపు ప్రతిఫలం లభించేది. వారు ఎత్తయిన భవనాలలో సురక్షితంగా ఉంటారు. (38) ఇక మా వాక్యాలను చులకన పరచటానికి నిరంతరం ప్రయత్నం చేసేవారు, వారు యాతనకు గురి అవుతారు. (39) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నా ప్రభువు తన దాసులలో తన కిష్టమైన వారికి విస్తృతమైన ఉపాధిని ఇస్తాడు. తన కిష్టమైన వారికి ఆచితూచి ఇస్తాడు. మీరు దేనిని ఖర్చు చేసినప్పటికీ దాని స్థానంలో ఆయనే మీకు మరింత ఇస్తాడు, ఉపాధి ఇచ్చే వారందరికంటే ఆయనే శ్రేష్టుడైన ఉపాధి ప్రదాత. (40) ఆయన మానవులందరినీ సమావేశపరిచే రోజున దైవదూతలను, “వీరు మిమ్మల్నే ఆరాధిస్తూ ఉండేవారా?” అని అడుగుతాడు. (41) అప్పుడు వారు ఇలా జవాబు చెబుతారు, “నీవు పరిశుద్ధుడవు. మా సంబంధం నీతోనేగాని వీరితో మాత్రం కాదు, అసలు వీరు మిమ్మల్ని కాదు, జిన్నాతులను ఆరాధించేవారు, వీరిలో చాలామంది వారినే విశ్వసించారు.” అప్పుడు మేము ఇలా అంటాము; (42) ఈ రోజున మీలో ఎవరూ ఎవరికీ లాభాన్నిగానీ, నష్టాన్ని గానీ కలిగించలేరు. మేము దుర్మార్గులతో, ‘ఇక రుచి చూడండి మీరు తిరస్కరిస్తూ ఉండే నరకబాధను’ అని అంటాము. (43) స్పష్టమైన మా వాక్యాలను వారికి వినిపించినప్పుడు వారు, “ఈ వ్యక్తి మీ తాతముత్తాతలు ఆరాధించిన ఆరాధ్యుల నుండి మిమ్మల్ని దూరం చేయాలని కోరుతున్నాడు” అని అంటారు. ఇంకా, “ఇది (ఖుర్ఆన్) కేవలం కల్పితమైన అబద్ధం మాత్రమే” అని అంటారు. ఈ అవిశ్వాసుల ముందుకు సత్యం వచ్చినప్పుడు, వారు ఇది స్పష్టమైన మంత్రజాలమే అని అన్నారు,

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرَّبُكُمْ
عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ۖ فَأُولَٰئِكَ
لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ
أُمْنُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي
الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿٣٨﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ
وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ بَجَمْعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ
أَهْلَآءِ أَيَّكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾

قَالُوا سُبْحٰنَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِنْ دُونِهِمْ ۖ بَلْ كَانُوا
يَعْبُدُونَ الْجِنَّ ۖ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا
ضَرًّا ۖ وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ
الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَا إِلَّا
رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَبْضُدَّكُمْ عَنْ آيَاتِنَا ۖ كَانُوا يَعْبُدُونَ
آبَاءَهُمْ ۖ وَقَالُوا مَا هٰذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرَىٰ ۖ
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ ۖ إِنَّ هٰذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾

(44) వాస్తవానికి మేము వారికి ఇది వరకు కూడా ఏ గ్రంథాన్నీ వారు చదివేందుకు ఇవ్వలేదు, నీకు పూర్వం వారివైపునకు హెచ్చరిక చేసేవారినెవరినీ పంపలేదు. (45) వారికి పూర్వం గతించినవారు ఇదే విధంగా తిరస్కరించారు, మేమువారికి ఇచ్చిన దానిలో పదో వంతుకు కూడా వీరు చేరలేదు. కాని వారు నా ప్రవక్తలను నిరాకరించినప్పుడు, చూడండి నేను, వారికి విధించిన శిక్ష ఎంత కఠినంగా ఉండేదో. (46) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నేను మీకు ఒక విషయాన్ని బోధిస్తున్నాను. అల్లాహ్ కోసం, మీరు ఒక్కరోక్కరూ ఇద్దరిద్దరూ కలిసి మీ మేధను ఉపయోగించి ఆలోచించండి, అసలు మీ సహచరుని మాటలలో పిచ్చితనం ఏముందో అని? అతను, ఒక తీవ్రమైన శిక్ష రావటానికి ముందు మీకు హెచ్చరిక చేసేవాడు మాత్రమే. (47) వారితో ఇలా అను, “ఒకవేళ నేను మీనుండి ప్రతిఫలమేదైనా కోరి ఉంటే, దానిని మీరే ఉంచుకోండి, ఇక నా ప్రతిఫలం అది అల్లాహ్ బాధ్యత, ఆయన సర్వసాక్షి!” (48) వారితో ఇలా అను, “నా ప్రభువు (నాకు) సత్యస్ఫూర్తిని పంపుతున్నాడు. ఆయన గుప్తములైన యదార్థాలను అన్నింటినీ ఎరిగినవాడు.” (49) ఇలా అను, “సత్యం వచ్చేసింది ఇక అసత్యం మొదటి సారి కూడా ఏమీ చేయలేకపోయింది. మలిసారి కూడా ఏమీ చేయజాలదు.” (50) ఇలా అను, “ఒకవేళ నేను మార్గభ్రష్టుడనైతే, నా మార్గభ్రష్టుత్వపు పాపం నా మీదనే ఉంటుంది. ఒకవేళ నేను సన్మార్గంపై ఉంటే, నా ప్రభువు నాపై అవతరింపజేసే వహీ ఆధారంగానే ఉన్నాను. ఆయన అన్నీ వింటాడు, ఆయన దగ్గరలోనే ఉన్నాడు.” (51) నీవు ఆ సమయంలో వారిని చూస్తే ఎంతో బాగుండు. అప్పుడు వారు భయకంపితులై తిరుగుతూ ఉంటారు, ఎటూ తప్పించుకుని పోలేరు. దగ్గరనుండే పట్టుకోబడతారు.

وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ وَمَا بَلَغُوا مَعَشَارَ مَا آتَيْنَهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾

قُلْ إِنَّمَا أَعْظُمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ ۖ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَىٰ وَفَرَادَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُونَ ۗ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ ۗ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ ۖ عَلَٰمُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾ قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي ۖ وَإِنْ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ رَبِّي ۗ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فِرْعَوْنُ فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

(52) అప్పుడు వారు, “మేము దానిని విశ్వసించాము” అని అంటారు. వాస్తవానికి దూరమైపోయిన వస్తువు ఇప్పుడెలా చేతికందుతుంది. (53) ఇదివరకు వారు అవిశ్వాసానికి పాల్పడి ఉన్నారు; నిజం తెలుసుకో కుండానే, దూరం నుంచే ఊహాపోహలు చేశారు. (54) అప్పుడు వారు తాము ఎక్కువగా కోరుకునే దానికి దూరం చేయబడతారు; వారివంటి వారి పూర్వీకులు దూరం చేయబడినట్లు. వారు కూడా వ్యాకులపరిచే సందేహానికి లోనై ఉండేవారు.

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ ۖ وَإِنَّ لَهُمُ التَّنَاوُسُ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾
وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ ۖ وَيَقْدِفُونَ بِالْغَيْبِ
مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾
وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ
مُرِيبٍ ﴿٥٤﴾

6
9
12

34 - 54 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

గత వాక్యాల్లో సబా జాతిని కృతఘ్నత వల్ల, సత్యాన్ని వ్యతిరేకించటం వల్ల నాశనం చేయడం జరిగిందని పేర్కొనబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు తమ అధిక సంతానం, అధిక ధన సంపదల వల్ల సత్యతిరస్కారానికి పాల్పడ్డారని చెబుతూ ఓ అవిశ్వాసులారా! సబా జాతి వద్ద ధనసంపదలు, అధికారం అధికంగా ఉన్నప్పటికీ వారు నాశనం అయ్యారని మీకూ ఇదే గతి పడుతుందని హెచ్చరించటం జరిగింది. చివరికి విశ్వాసులే సాఫల్యం పొందుతారని ప్రవక్త (స)ను ఓదార్చటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

34 : ఈ వాక్యంలో ప్రవక్త (స)ను తన బాధ్యతను నిశ్చింతగా నెరవేర్చమని, వ్యతిరేకుల చర్యలకు ప్రభావితులు కారాదని, మరో ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే మేము పంపిన ప్రవక్తలందరినీ వారి ప్రజలు, ధనబలంతో, అంగబలంతో తిరస్కరించారని, బలహీనులే విశ్వసించారనీ, ప్రవక్త (స)ను ఓదార్చటం జరిగింది. నూహ్ జాతి, సమూద్ జాతి (అష్షుఅరా : 111), (హూద్ : 27), (అల్ ఆరాఫ్ : 75,76), (అల్ అన్ ఆమ్ : 53) మొదలైన జాతులు తమ ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. అదేవిధంగా మేము కొందరిని కొందరి ద్వారా పరీక్షిస్తాము అని పేర్కొనడం జరిగింది.

అధిక ధన సంపద, సంతానం మత్తులో పడి ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. అసలు వారు ప్రవక్తలను తిరస్కరించటానికి మూల కారణం వారి వద్ద అధిక ధనం, సంతానం ఉండటమే. వారు దీన్ని అల్లాహ్ తమను ప్రేమించడం వల్లనే జరుగుతుందని భావించేవారు. ఇహలోకంలో మమ్మల్ని ప్రేమించేవాడు, అనుగ్రహాలను ప్రసాదించేవాడు, పరలోకంలో కూడా మమ్మల్ని ప్రేమిస్తాడు. ప్రసాదిస్తాడు అని ధీమా వ్యక్తం చేసేవారు. స్వయంగా అల్లాహ్ దీన్ని ఖండించాడు. (మూమినూన్ : 55, 56) చూడండి.

ధనసంపదలు, సంతానం స్నేహితులు, శత్రువులు అందరికీ లభిస్తాయి. అల్లాహ్ తన వివేకం ద్వారా కొందరిని ధనవంతులుగా, మరికొందరిని పేదవారుగా చేస్తాడు. అయితే దీని గురించి చాలామంది ఆలోచించరు. ధనసంపదలు సంతానం ప్రసాదించటం అల్లాహ్ ప్రేమకు తార్కాణం కాదు. (తఫ్హీర్ ఇబ్నై కసీర్)

ఇక్కడ లభించటం, లభించకపోవటం అన్ని పరీక్షించటానికే. ఇక్కడ పరీక్షించటం జరుగుతుంది. అక్కడ ఫలితం ఇవ్వబడుతుంది.

అబూ హురైర (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : అల్లాహ్ తన ప్రణాళిక ననుసరించి ఆహారం అందరికీ ప్రసాదిస్తాడు. దానికి ఇష్టాఇష్టాలతో పనిలేదు. ప్రతి రోజు ఇద్దరు దైవదూతలు అవతరిస్తూ ఉంటారు. వారిలో ఒకరు ఖర్చు చేసేవానికి ప్రతిఫలం ప్రసాదించమని, మరొకరు పిసిసారి ధనాన్ని నాశనం చేయమని ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.1351)

అనస్ (రజి) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ఎవరు పుష్కలమైన ఉపాధిని దీర్ఘాయుష్షును కోరుకుంటారో, వారు తమ బంధువుల పట్ల మంచి ప్రవర్తన కలిగి ఉండాలి.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం. 1925) (అహ్మదుల్ బయాన్)

పరలోకంలో విశ్వాసుల స్థితి తెలిసిన తర్వాత ఇప్పుడు అవిశ్వాసుల స్థితిని ప్రస్తావించటం జరిగింది. అంటే మా వాక్యాలను తిరస్కరించేవారు, వాటిని గురించి ప్రజల్లో అనుమానాలను సృష్టించేవారు మా నుండి తప్పించుకుంటారని భావిస్తున్నారు. అలా ఎంతమాత్రం జరుగదు. వారికొరకు వ్యధాభరితమైన నరకశిక్ష తయారు చేయబడి ఉంది. దాన్నుండి వారు ఎంతమాత్రం విముక్తి పొందలేరు.

36 : అంటే అల్లాహ్ దాసులు దైవమార్గంలో ఎంత ఖర్చు చేసినా అల్లాహ్ వారికి ఇంకా ప్రసాదిస్తూనే ఉంటాడు. ఇంకా తీర్చుదినం నాడు మంచి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

అబూ హురైర (ర) ఉల్లేఖనం : ఒక హదీసె ఖుదుసీలో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు : “ఓ ఆదమ్ పుత్రుడా! ఖర్చు చేయి, నీపై ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది.” (బుఖారీ, ముస్లిం)

అంటే తీర్చుదినం నాడు మానవులను, జిన్నులను తీర్పు మైదానంలోనికి సమీకరించటం జరుగుతుంది. ఇంకా అవిశ్వాసులను, విగ్రహారాధకులను చీవాట్లు పెట్టటం జరుగుతుంది. అప్పుడు దైవదూతలను ఇలా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది. “దైవదూతలారా! నా మాదిరిగానే మీరు దేవుళ్ళా? వారు మిమ్మల్ని ఆరాధించేవారా?” అప్పుడు దైవదూతలు వెంటనే, అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు ఇతరులెవ్వరూ అర్హులు కారని చాటి చెప్పటం, అల్లాహ్ గొప్పతనాన్ని కొనియాడటం, ఇంకా నీవే మా ఆరాధ్యుడవు. మేము నీ దాసులం అని విన్నవించుకోవటం జరగుతుంది. అసలు మీరు పైతాన్ ను, ఇబ్లీసును ఆరాధించేవారని వీరిలో చాలామంది వారినే అనుసరించేవారని చెప్పటం జరుగుతుంది.

వ్యాఖ్యాత అబుస్సూఫ్ ఇలా రాస్తున్నారు : “మహ్షర్ మైదానంలో దైవదూతలు తాము ఎంతమాత్రం దైవాల కాలేమని స్పష్టపరుస్తారు. అప్పుడు అల్లాహ్ అందరినీ ఉద్దేశించి, మీలో ఎవరూ ఎవరికీ ఎటువంటి లాభనష్టాలు చేకూర్చలేరని ఆదేశిస్తాడు. ఇంకా అవిశ్వాసులనుద్దేశించి మీరు ఇహలోకంలో తిరస్కరిస్తూ వస్తున్న దానిని ఇప్పుడు నరకంలో అనుభవిస్తూ ఉండండి అని చీవాట్లు పెడతాడు. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

ప్రపంచంలో ఎవరూ ఎటువంటి ప్రతిఫలం లేకుండా ఏదీ చేయరు. అబూ సయీద్ ఖుద్రి (రజి) ఇలా అంటున్నారు. ప్రవక్త (స) అనుచరులు కొందరు ఒక తెగ వారి వద్దకు వెళ్ళారు. వారు వారికి ఆతిథ్యం ఇవ్వటాన్ని నిరాకరించారు. అనుకోకుండా వారి నాయకునికి తేలు కుట్టింది. వారు ప్రవక్త(స) అనుచరుల వద్దకు వచ్చి, మీరేదైనా చికిత్స చేస్తారా అని అడిగారు. అవునని వారు సమాధానం ఇస్తూ దానికి తగిన పారితోషికం చెల్లించుకోవాలని అన్నారు. ప్రవక్త (స) అనుచరులు (అబూసయీద్) సూరహ్ ఫాతిహా పఠించి అతనిపై ఊదారు. కొన్ని దినాల్లోనే వారి నాయకుడు స్వస్థత పొందాడు. వారికి ఇవ్వబడిన పారితోషికం (మేకలు) తీసుకొని ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చారు. కొందరు దీన్ని గురించి ఇంకా సందేహంలోనే ఉన్నారు. దీన్ని గురించి ప్రవక్త (స)ను విన్నవించుకోగా చిరునవ్వు నవ్వి నీకు సూరె ఫాతిహా మంత్రంగా కూడా ఉపయోగపడుతుందని నీకు ఎలా తెలుసు? అని అడిగారు. ఆ ఇవ్వబడిన మేకలు తీసుకోమని అందులో నా వంతు కూడా తీయమని అన్నారు.